

H.

Přestupky

1. Stručně objasněte, co rozumíte časovou a územní působností podle zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (ZOPř).

Časová působnost - § 2 ZOPř

Odpovědnost za přestupek se posuzuje podle zákona účinného v době spáchání přestupku; podle pozdějšího zákona se posuzuje jen tehdy, je-li to pro pachatele přestupku **příznivější**.

Pachateli lze uložit vždy jen takový **druh správního trestu**, který dovoluje uložit zákon účinný v době, kdy se o **přestupku rozhoduje**.

O ochranném opatření se rozhodne vždy podle zákona účinného v době, kdy se o ochranném opatření **rozhoduje**.

Územní působnost - § 3 ZOPř

Podle právního řádu ČR se posuzuje odpovědnost za přestupek, který byl **spáchán** na území **ČR**.

Přestupek se považuje za spáchaný **na území ČR**, jednal-li pachatel

- **zcela** nebo **zčásti** na území České republiky, i když porušení nebo ohrožení zájmu chráněného zákonem nastalo nebo mělo nastat zcela nebo zčásti **v cizině**
- **v cizině**, pokud porušení nebo ohrožení zájmu chráněného zákonem nastalo nebo mělo nastat zcela nebo zčásti na území České republiky

Podle právního řádu ČR se posuzuje odpovědnost za přestupek **spáchaný v cizině**

- státním **občanem ČR** nebo
- **osobou bez státní příslušnosti**, která má na území ČR povolen trvalý pobyt, anebo
- **právníckou** nebo **podnikající** fyzickou osobou, která má na území ČR své sídlo nebo zde alespoň vykonává svoji činnost anebo zde má svůj nemovitý majetek, jestliže:
 - pachatel svým jednáním porušil povinnost, kterou má podle právního řádu ČR i mimo území ČR
 - pachatel spáchal přestupek proti majetku nebo proti občanskému soužití, pokud takové jednání nebylo projednáno v cizině
 - tak stanoví mezinárodní smlouva, která je součástí právního řádu České republiky

2. Jak zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich definuje přestupek a pokus přestupku.

Přestupek - § 5 ZOPř

Přestupkem je společensky škodlivý **protiprávní** čin, který je v zákoně za přestupek **výslovně** označen, a který **vykazuje znaky** stanovené zákonem, **nejde-li** o trestný čin.

Pokus přestupku - § 6 ZOPř

Pokus přestupku je jednání fyzické osoby, které **bezprostředně směřuje** k dokonání přestupku a kterého se fyzická osoba dopustila v **úmyslu** přestupek spáchat, jestliže k dokonání přestupku **nedošlo**.

Pokus přestupku je též jednání právníké nebo podnikající fyzické osoby, které **bezprostředně směřuje** k dokonání přestupku, jestliže k dokonání přestupku **nedošlo**.

Pokus přestupku je **trestný**, pokud tak stanoví zákon, a to stejně jako dokonaný přestupek.

Odpovědnost za pokus přestupku **zanikne**, jestliže pachatel od dokonání přestupku dobrovolně upustil a odstranil nebezpečí, které jeho jednáním vzniklo zájmu chráněnému zákonem.

Příklad:

§ 8 / 1 písm. a) ZoNP – přestupky proti majetku

Fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že úmyslně

a) způsobí škodu na cizím majetku... 1. krádeží, zpronevěrou, podvodem...

pokus tohoto přestupku je trestný.

3. Jak se postupuje v případech, kdy se jednání, které má znaky přestupku dopustí osoba požívající výsad a imunit podle jiného zákona nebo podle mezinárodního práva; jak se postupuje v případech, kdy se přestupku dopustí poslanec, senátor nebo soudce Ústavního soudu.

Jednání, které má znaky přestupku, jehož se dopustila **osoba požívající výsad a imunit podle jiného zákona, nelze** jako přestupek projednat. (*např. prezident ČR*)

Jednání, které má znaky přestupku, jehož se dopustila **osoba požívající výsad a imunit podle mezinárodního práva, nelze** jako přestupek projednat. (*např. diplomaté, konzulové*)

Správní trest uložený za přestupek **nelze** vykonat nebo v jeho výkonu pokračovat, jestliže osoba, jíž byl správní trest uložen, **se stala později** osobou požívající výsad podle zákona nebo mezinárodního práva, s výjimkou osoby, která se stala poslancem nebo senátorem.

Podle zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich **se projednávají** přestupky, kterých se dopustili **poslanci a senátoři**, pokud **nepožádají** orgán příslušný k projednání přestupku o projednání přestupku **v disciplinárním řízení** podle jiných zákonů.

Podle zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich **se projednávají** přestupky, kterých se dopustili **soudci Ústavního soudu**, pokud **nepožádají** orgán příslušný k projednání přestupku o projednání přestupku **v kárném řízení** podle jiného zákona.

4. Co se podle zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich rozumí pokračováním v přestupku, trvajícím přestupkem a hromadným přestupkem.

Pokračování v přestupku - § 7 ZOPř

Pokračováním v přestupku se rozumí takové jednání, jehož jednotlivé dílčí útoky vedené jednotným záměrem naplňují skutkovou podstatu *stejného přestupku*, jsou spojeny stejným nebo podobným *způsobem* provedení, blízkou souvislostí *časovou* a souvislostí v *předmětu útoku*.

Příklad:

- *drobné krádeže spáchané ve dnech 7.7., 10.7., 11.7. se záměrem opatřit si nápoje na oslavu narozenin, pokud v souhrnu není překročena částka 5.000 Kč*

Trvající přestupek - § 8 ZOPř

Trvající přestupek je takový přestupek, jehož znakem je jednání pachatele spočívající ve *vyvolání* a následném *udržování* protiprávního stavu nebo jednání pachatele spočívající v udržování protiprávního stavu, který nebyl pachatelem vyvolán.

Příklady:

- *neoprávněné podnikání*
- *užívání stavby bez kolaudačního rozhodnutí*

Hromadný přestupek - § 9 ZOPř

Hromadný přestupek je takový přestupek, u kterého zákon vyžaduje pro vznik odpovědnosti za přestupek *více útoků* spojených společným záměrem.

Příklad:

- *zlomyslná opakovaná volání na linku 156*

5. Co víte o fyzické osobě jako pachateli přestupku a v této souvislosti o zavinění podle zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich.

Fyzická osoba jako pachatel - § 13 ZOPř

Fyzická osoba je pachatelem, jestliže svým **zaviněným** jednáním naplnila znaky přestupku nebo jeho pokusu, je-li trestný.

Pachatelem je též fyzická osoba, která ke spáchání přestupku **užila** jiné fyzické osoby, jež **není** odpovědná za přestupek pro nedostatek věku nebo nepřičetnost anebo proto, že svým jednáním naplnila podmínky nutné obrany nebo krajní nouze nebo jiné okolnosti vylučující protiprávnost – *nepřímý pachatel*.

Pachatelem je též fyzická osoba, která ke spáchání přestupku **užila právnické osoby**, která není za přestupek odpovědná.

Stanoví-li tak zákon, je **pachatelem** rovněž fyzická osoba, která **úmyslně**

- zosnovala nebo řídila spáchání přestupku - **organizátor**
- vzbudila v jiném rozhodnutí spáchat přestupek - **návodce**
- umožnila nebo usnadnila jinému spáchání přestupku - **pomocník**

jde-li o **dokonaný** přestupek nebo jeho **pokus**, je-li trestný.

Příklad:

- § 8 / 1 písm. a) ZoNP – přestupky proti majetku – *krádež, zpronevěra, podvod, poškození cizí věci*

Spolupachatel - § 11/1 ZOPř

Byl-li přestupek nebo jeho pokus spáchán **úmyslným společným jednáním** dvou nebo více fyzických osob, odpovídá každá z nich, jako by přestupek spáchala sama.

Zavinění - § 15 ZOPř

K odpovědnosti fyzické osoby za přestupek **se vyžaduje** zavinění.

Postačí zavinění z nedbalosti, nestanoví-li zákon výslovně, že je třeba úmyslného zavinění.

Přestupek je spáchán **úmyslně**, jestliže pachatel

- **chtěl** svým jednáním porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem
- **věděl**, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, a pro případ, že jej poruší nebo ohrozí, s tím **byl srozuměn**

Přestupek je spáchán **z nedbalosti**, jestliže pachatel

- **věděl**, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, ale bez přiměřených důvodů **spoléhal** na to, že tento zájem neporuší nebo neohrozí
- **nevěděl**, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, ač to vzhledem k okolnostem a svým osobním poměrům **vědět měl a mohl**

H. PŘESTUPKY

zkušební otázky z ústní části

6. Co víte o právnické osobě jako pachateli přestupku a v této souvislosti o zproštění odpovědnosti této osoby za přestupek podle zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich.

Právnická osoba jako pachatel - § 20 ZOPř

Právnická osoba je **pachatelem**, jestliže k naplnění znaků přestupku došlo **jednáním fyzické osoby**, která se **považuje za osobu**, jejíž jednání je **přičitatelné** právnické osobě a která **porušila** právní povinnost uloženou právnické osobě, a to

- **při činnosti** právnické osoby
- **v přímé souvislosti** s činností právnické osoby
- **ku prospěchu** právnické osoby nebo v jejím **zájmu**

Za porušení právní povinnosti uložené právnické osobě se považuje též porušení právní povinnosti uložené **organizační složce** nebo **jinému útvaru**, který je součástí právnické osoby.

Za osobu, jejíž jednání je **přičitatelné** právnické osobě, se považuje:

- **statutární orgán** nebo **člen** statutárního orgánu (*např. člen dozorčí rady, člen správní rady*)
- **jiný orgán** právnické osoby nebo jeho **člen** (*např. likvidátor*)
- **zaměstnanec** nebo osoba v obdobném postavení při plnění úkolů vyplývajících z tohoto postavení
- **fyzická** osoba, která **plní** úkoly právnické osoby (*např. právní zástupce právnické osoby*)
- **fyzická** osoba, kterou právnická osoba **používá** při své činnosti (*např. subdodavatel právnické osoby*)
- **fyzická** osoba, která za právnickou osobu **jednala**, jestliže právnická osoba výsledku takového jednání **využila** (*jednající osoba nemusí být ve vztahu k právnické osobě; postačí, když právnická osoba výsledku takové osoby využije ve svůj prospěch*)

Odpovědnost právnické osoby za přestupek **není podmíněna** zjištěním **konkrétní** fyzické osoby, která se považuje za osobu, jejíž jednání je přičitatelné právnické osobě.

Zproštění odpovědnosti právnické osoby za přestupek - § 21 ZOPř

Právnická osoba za přestupek **neodpovídá**, jestliže prokáže, že **vynaložila** veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby přestupku **zabránila**.

Právnická osoba se **nemůže** odpovědnosti za přestupek zprostit, jestliže z její strany

- **nebyla vykonávána** povinná nebo potřebná **kontrola** nad fyzickou osobou, která se za účelem posuzování odpovědnosti právnické osoby za přestupek považuje za osobu, jejíž jednání je přičitatelné právnické osobě
- **nebyla učiněna** nezbytná **opatření** k zamezení nebo odvrácení přestupku

Spolupachatel - § 11/2 ZOPř

Byl-li přestupek spáchán společným jednáním dvou nebo více osob, z nichž alespoň jedna je právnická osoba nebo podnikající fyzická osoba, odpovídá každá z nich, jako by přestupek spáchala sama.

7. Co víte o podnikající fyzické osobě jako pachateli přestupku a v této souvislosti o posuzování její odpovědnosti za přestupek podle zákona o odpovědnosti za přestupek a řízení o nich.

Podnikající fyzická osoba jako pachatel - § 22 ZOPř

Podnikající fyzická osoba je **pachatelem**, jestliže k naplnění znaků přestupku došlo

- **při jejím podnikání**
- **v přímé souvislosti s ním**

a podnikající fyzická osoba svým jednáním **porušila právní povinnost**, která je uložena podnikající fyzické osobě nebo fyzické osobě.

Podnikající fyzická osoba je pachatelem též v případě, jestliže k naplnění znaků přestupku došlo **jednáním fyzické osoby**, která se **považuje** za osobu, jejíž jednání je **přičitatelné** podnikající fyzické osobě, a která při podnikání osoby, ve vztahu ke které se považuje za osobu, jejíž jednání je **přičitatelné** podnikající fyzické osobě, nebo v **přímé** souvislosti s ním anebo **ku prospěchu** této podnikající fyzické osoby nebo v jejím zájmu porušila právní povinnost, která je uložena podnikající fyzické osobě nebo fyzické osobě.

Za osobu, jejíž jednání je **přičitatelné** podnikající fyzické osobě, se za účelem posuzování odpovědnosti podnikající fyzické osoby za přestupek považuje:

- **zaměstnanec** nebo osoba v obdobném postavení při plnění úkolů vyplývajících z tohoto postavení
- **fyzická** osoba, která **plní** úkoly podnikající fyzické osoby
- **fyzická** osoba, kterou podnikající fyzická osoba **používá** při své činnosti
- **fyzická** osoba, která za podnikající fyzickou osobu **jednala**, jestliže podnikající fyzická osoba výsledku takového jednání **využila**

(příklady viz otázka H 6)

Posuzování odpovědnosti podnikající fyzické osoby za přestupek - § 23 ZOPř

Na odpovědnost podnikající fyzické osoby za přestupek se použijí obdobně ustanovení jako u právnické osoby – s výjimkou § 20 odst. 1 a 2 a odst. 4 písm. a) a b).

Přestane-li podnikající fyzická osoba, která je pachatelem, být podnikatelem, její odpovědnost za přestupek **nezaniká**.

8. Jak zákon o odpovědnosti za přestupek a řízení o nich definuje instituty krajní nouze, nutné obrany a oprávněného použití zbraně.

Krajní nouze - § 24 ZOPř

Čin jinak trestný jako přestupek **není** přestupkem, jestliže jím někdo odvrací **nebezpečí** přímo hrozící zájmu chráněnému zákonem.

Nejde o krajní nouzi, jestliže toto nebezpečí bylo **možno** za daných okolností **odvrátit jinak** nebo **následek** tímto odvracením způsobený je zřejmě **stejně závažný** nebo ještě **závažnější** než ten, který hrozil, anebo byl-li ten, komu nebezpečí hrozilo, **povinen** je snášet.

Viz také otázka A 41.

Nutná obrana - § 25 ZOPř

Čin jinak trestný jako přestupek **není** přestupkem, jestliže jím někdo odvrací přímo hrozící nebo trvající **útok** na zájem chráněný zákonem.

Nejde o nutnou obranu, byla-li tato obrana **zcela zjevně nepřiměřená** způsobu útoku.

Viz také otázka A 40.

Oprávněné použití zbraně - § 28 ZOPř

Přestupek **nespáchá**, kdo **použije** zbraně **v mezích** stanovených jiným právním předpisem.

Příklad: Strážník obecní policie je oprávněn použít služební zbraň v souladu s ustanovením § 20 ZOP.

Viz také otázka A 39.

9. Co víte o délce promlčecí doby a o běhu promlčecí doby u přestupků podle zákona o odpovědnosti za přestupek a řízení o nich.

Délka promlčecí doby - § 30 ZOPř

Promlčecí doba činí:

- **1 rok**
- **3 roky**, jde-li o přestupek, za který zákon stanoví sazbu pokuty, jejíž horní hranice je alespoň **100.000 Kč**

Běh promlčecí doby – 31 ZOPř

- promlčecí doba počíná běžet **dnem následujícím po dni** spáchání přestupku
- dnem spáchání přestupku se rozumí den, kdy došlo k ukončení jednání, kterým byl přestupek spáchán

Dopustil-li se pachatel **více** přestupků, běží pro každý z nich promlčecí doba **zvlášť!**

Stavení a přerušení promlčecí doby - § 32 ZOPř

Do promlčecí doby se **nezapočítává** doba (*stavení – promlčecí doba neběží*):

- po kterou se pro tentýž skutek vedlo **trestní řízení**
- po kterou bylo řízení o přestupku **přerušeno** proto, že bylo možné očekávat uložení trestu obviněnému z přestupku za jiný skutek v trestním řízení a správní trest, který lze uložit, je bezvýznamný vedle trestu, který by bylo možné uložit v trestním řízení
- po kterou se o věci vedlo **soudní řízení správní**
- po kterou trvalo **podmíněné** upuštění od uložení správního trestu

Promlčecí doba se **přerušuje** (*přerušování – promlčecí doba běží*):

- oznámením o zahájení řízení o přestupku
- vydáním rozhodnutí, jímž je obviněný uznán vinným
- vydáním rozhodnutí o schválení dohody o narovnání

Přerušením promlčecí doby počíná promlčecí doba **nová**.

Byla-li promlčecí doba **přerušena**, odpovědnost za přestupek zaniká nejpozději

- **3 roky** od jeho spáchání
- **5 let** od jeho spáchání, jde-li o přestupek, za který zákon stanoví sazbu pokuty, jejíž horní hranice je alespoň **100.000 Kč**

10. Vyjmenujte a stručně popište druhy správních trestů podle zákona o odpovědnosti za přestupek a řízení o nich, uveďte, co je účelem jejich uložení.

- účelem uložení správních trestů je zabránit v dalším páchání přestupku (recidivě) a způsobit pachateli újmu

Druhy správních trestů - § 35 ZOPř

Za přestupek lze uložit **správní trest**

- napomenutí
- pokuta
- zákaz činnosti
- propadnutí věci
- propadnutí náhradní hodnoty
- zveřejnění rozhodnutí o přestupku

Napomenutí - § 45 ZOPř

- správní orgán **upozorní** pachatele na důsledky protiprávního jednání, jež mu podle zákona hrozí, pokud by se i v budoucnu dopouštěl podobného jednání
- **lze** uložit za jakýkoliv přestupek, pokud to zákon nevyloučí (*např. v případě, kdy je pokuta určena horní a dolní hranicí*)
- **lze** uložit pouze v rozhodnutí o přestupku nebo příkazem
- **nelze** uložit příkazem na místě
- **nelze** uložit společně s pokutou
- je **písemné**

Pokuta - § 46 ZOPř

- nejčastější, nejtypičtější správní trest
- pokutu **lze** uložit ve výši stanovené zákonem
- není-li výše pokuty stanovena, lze ji uložit ve výši nepřesahující částku **1.000 Kč**
- pokuta je splatná **do 30 dnů** ode dne, kdy rozhodnutí o přestupku nabylo právní moci, pokud správní orgán nestanoví lhůtu jinou

Zákaz činnosti - § 47 ZOPř

- zakázat lze činnost:
 - ke které je třeba **veřejnoprávního oprávnění** (např. souhlas, koncese, povolení)
 - kterou pachatel vykonává v **pracovním** nebo jiném **obdobném poměru**došlo-li k přestupku **při výkonu** této činnosti nebo v **přímé souvislosti** s ní.
- **lze** uložit jen tehdy, je-li to **stanoveno** zákonem a nejvýše na dobu tam stanovenou
- není-li doba zákazu činnosti stanovena, lze zákaz činnosti uložit nejdéle na **3 roky**
- po uplynutí **poloviny** doby, může správní orgán, který zákaz činnosti uložil, od výkonu zbytku tohoto správního trestu **upustit**, jestliže pachatel prokáže způsobem svého života nebo provedením účinných opatření, že jeho další výkon není potřebný
- byla-li spolu se zákazem činnosti uložena též pokuta, která **nebyla** dosud **uhrazena**, popřípadě byla uhrazena pouze zčásti, **nelze** od výkonu zbytku zákazu činnosti **upustit**, dokud pachatel neprokáže, že pokutu nebo její zbylou část uhradil, anebo dokud nebylo rozhodnuto o rozložení úhrady pokuty na splátky nebo o odložení splatnosti pokuty

Propadnutí věci - § 48 ZOPř

Propadnutí věci lze uložit jen, jde-li o věc:

- která byla ke spáchání přestupku **užita** nebo **určena**
- kterou pachatel **získal** přestupkem nebo jako odměnu za něj
- kterou pachatel, byť i jen zčásti, **nabyl** za věc, kterou pachatel získal..., pokud hodnota věci není ve vztahu k hodnotě nabyté věci zanedbatelná
- lze uložit pouze tehdy, jde-li o věc **náležící** pachateli
- nelze uložit, je-li hodnota věci v **nápadném** nepoměru k povaze přestupku
- vyžaduje-li to bezpečnost osob nebo majetku nebo jiný obdobný obecný zájem, k hodnotě věci se **nepřihlíží**
- vlastníkem propadlé věci se stává **stát**

Propadnutí náhradní hodnoty - § 49 ZOPř

- jestliže pachatel věc, která by mohla být prohlášena za propadlou, před uložením propadnutí věci **zničí, poškodí, zcizí, zatají, učiní** neupotřebitelnou nebo **zužítkuje**
- jestliže jinak propadnutí takové věci **zmaří**, může mu být uloženo propadnutí náhradní hodnoty až do výše, která odpovídá hodnotě takové věci
- vlastníkem propadlé náhradní hodnoty se stává **stát**

Zveřejnění rozhodnutí o přestupku - § 50 ZOPř

- lze uložit **právnícké** nebo **podnikající fyzické osobě**, stanoví-li tak zákon
- **nelze** uložit fyzické osobě
- při ukládání tohoto správního trestu dbá správní orgán na to, aby **zásah** do soukromí pachatele byl **přiměřený** povaze a závažnosti přestupku
- rozhodnutí o přestupku lze zveřejnit až po nabytí právní moci
- zveřejňuje se výroková část rozhodnutí o přestupku
- rozhodnutí, kterým se ukládá tento správní trest, obsahuje **lhůtu**, během níž se rozhodnutí zveřejní
- lhůta nesmí být kratší než **2 měsíce** a delší než **6 měsíců** a počíná běžet dnem nabytí právní moci rozhodnutí
- zveřejnění rozhodnutí o přestupku **vyvěšením** na úřední desce správního orgánu provede na vlastní náklady správní orgán, který rozhodnutí vydal v prvním stupni, a to nejméně **po dobu 15 dnů** a nejdéle **po dobu 2 měsíců**
- zveřejnění rozhodnutí o přestupku **ve veřejném sdělovacím prostředku**, který určí správní orgán, zajistí správní orgán na **náklady** pachatele
- obsahem zveřejněného rozhodnutí o přestupku **nesmějí** být údaje umožňující identifikaci jiné osoby než pachatele

H. PŘESTUPKY

zkušební otázky z ústní části

11. Jakými pravidly se podle § 36, § 37 a § 38 zákona o odpovědnosti za přestupek a řízení o nich řídí ukládání správních trestů.

Ukládání správních trestů - § 36 ZOPř

Správní trest **lze** uložit **samostatně** nebo **spolu** s jinými správními tresty; napomenutí **nelze** uložit spolu s pokutou.

Určení druhu a výměry správního trestu - § 37 ZOPř

Při určení druhu správního trestu a jeho výměry **se přihlédne** zejména:

- k **povaze** a **závažnosti** přestupku – viz níže § 38 ZOPř
- k tomu, že o **některém** z více přestupků, které byly spáchány jedním skutkem nebo více skutky, **nebylo** rozhodnuto ve **společném řízení**
- k **přítěžujícím** a **polehčujícím** okolnostem – viz otázka **H 12**
- u **pokusů** přestupku k tomu, do jaké míry se jednání pachatele **přiblížilo** k dokonání přestupku, i k okolnostem a důvodům, pro které k jeho dokonání nedošlo
- u **spolupachatelů** k tomu, jakou měrou jednání každého z nich **přispělo** ke spáchání přestupku
- u fyzické osoby k jejím **osobním poměrům** a k tomu, zda a jakým způsobem byla pro totéž protiprávní jednání potrestána v jiném řízení před správním orgánem než v řízení o přestupku
- u právnické nebo podnikající fyzické osoby k **povaze** její **činnosti**
- u **pokračujícího, trvajícího** a **hromadného** přestupku k tomu, zda k části jednání, jímž byl přestupek spáchán, došlo za účinnosti zákona, který za přestupek stanovil správní trest mírnější než zákon, který byl účinný při dokončení tohoto jednání

Povaha a závažnost přestupku - § 38 ZOPř

Povaha a závažnost přestupku je dána zejména:

- **významem** zákonem chráněného **zájmu**, který byl přestupkem porušen nebo ohrožen
- významem a rozsahem **následku** přestupku
- **způsobem** spáchání přestupku
- **okolnostmi** spáchání přestupku
- u fyzické osoby též druhem a mírou jejího **zavinění**, popřípadě **pohnutkou**, je-li tato známkou skutkové podstaty přestupku
- **délkou** doby, po kterou trvalo protiprávní jednání pachatele nebo po kterou trval protiprávní stav udržovaný protiprávními jednáními pachatele
- **počtem** jednotlivých dílčích útoků, které tvoří pokračování v přestupku

12. Co rozumíte pod pojmy „polehčující okolnost“ a „přítěžující okolnost“ podle zákona o odpovědnosti za přestupek a řízení o nich.

Polehčující okolnosti - § 39 ZOPř

Jako k **polehčující** okolnosti se přihlédne zejména k tomu, že pachatel:

- spáchal přestupek ve **věku blízkém věku mladistvých**
- spáchal přestupek, aby **odvrátil** útok nebo jiné nebezpečí, aniž byly zcela naplněny podmínky nutné obrany nebo krajní nouze, nebo překročil meze jiné okolnosti vylučující protiprávnost
- **napomáhal** k odstranění škodlivého následku přestupku nebo dobrovolně **nahradil** způsobenou škodu
- **oznámil** přestupek správnímu orgánu a při jeho objasňování účinně **napomáhal**
- spáchal přestupek **pod vlivem hrozby** nebo **nátlaku** anebo pod tlakem **podřízenosti** nebo **závislosti** na jiném

Přítěžující okolnosti - § 40 ZOPř

Jako k **přítěžující** okolnosti se přihlédne zejména k tomu, že pachatel:

- spáchal přestupek tak, že **využil** něčí **bezbrannosti**, **podřízenosti** nebo **závislosti** na jiné osobě
- spáchal **více** přestupků
- spáchal přestupek **opakovaně**
- **zneužil** ke spáchání přestupku svého **zaměstnání**, **postavení** nebo **funkce**
- spáchal přestupek jako **člen organizované skupiny**
- spáchal přestupek na **dítěti**, osobě **těhotné**, **nemocné**, zdravotně **postižené**, **vysokého věku** nebo **nemohoucí**

H. PŘESTUPKY

zkušební otázky z ústní části

13. Kdy je možno, podle zákona o odpovědnosti za přestupek a řízení o nich, upustit od uložení správního trestu a mimořádně snížit výměru pokuty.

Podmíněné upuštění od uložení správního trestu - § 42 ZOPř

Od uložení správního trestu lze **podmíněně** upustit, jestliže:

- byla přestupkem způsobena **majetková újma** (škoda) nebo
- jehož spácháním se pachatel **bezdůvodně** obohatil

a lze důvodně očekávat, že již samotné projednání přestupku postačí k jeho nápravě.

Při **podmíněném** upuštění od uložení správního trestu se pachateli **uloží**:

- **nahradit** škodu ve lhůtě stanovené správním orgánem nebo
- **vydat** bezdůvodné obohacení získané přestupkem
- zároveň se **stanoví** způsob, jakým tak pachatel má **učinit**

Jestliže pachatel ve stanovené lhůtě škodu způsobenou přestupkem **neuhradí** nebo **nevydá** bezdůvodné obohacení získané přestupkem anebo tak **neučiní** stanoveným způsobem, **správní trest se mu uloží**.

Upuštění od uložení správního trestu - § 43 ZOPř

Od uložení správního trestu lze **upustit**, jestliže:

- o dvou nebo více přestupcích téhož pachatele **nebylo** konáno společné řízení
- správní trest uložený za některý z těchto přestupků v samostatném řízení **lze považovat** za odpovídající správnímu trestu, který by byl jinak uložen ve společném řízení

Od uložení správního trestu **lze** též **upustit**, jestliže vzhledem k závažnosti přestupku, okolnostem jeho spáchání a osobě pachatele lze důvodně očekávat, že již samotné **projednání** přestupku **postačí** k jeho nápravě (*např. u mladistvých*).

Mimořádné snížení výměry pokuty - § 44 ZOPř

Pokutu **lze** uložit v částce **nižší**, než je zákonem stanovená dolní hranice sazby pokuty, jestliže:

- vzhledem k okolnostem případu a osobě pachatele **lze** důvodně **očekávat**, že i tak lze jeho nápravy dosáhnout
- pokuta je ukládána za **pokus** přestupku
- dolní hranice sazby pokuty by byla vzhledem k poměrům pachatele **nepřiměřeně** přísná
- pachatel **spáchal** přestupek, aby **odvrátil** útok nebo jiné nebezpečí, **aniž** byly zcela **naplněny** podmínky **nutné obrany** nebo **krajní nouze**, nebo **překročil** meze jiné okolnosti vylučující protiprávnost

Je-li výměra pokuty **mimořádně snižována**, **musí** být uložena pokuta alespoň ve výši **jedné pětiny** dolní hranice sazby pokuty stanovené zákonem.

14. Vyjmenujte a stručně popište druhy ochranných opatření podle zákona o odpovědnosti za přestupek a řízení o nich, uveďte, co je účelem jejich uložení.

Druhy ochranných opatření – § 51 ZOPř

- omezující opatření
- zabrání věci
- zabrání náhradní hodnoty

Omezující opatření - § 52 ZOPř

Omezující opatření spočívá:

- 1) v **zákazu** navštěvovat určená **veřejně přístupná místa** nebo **místa, kde se konají** sportovní, kulturní a jiné společenské akce
 - 2) v **povinnosti zdržet se styku** s určitou osobou nebo vymezeným okruhem osob
 - 3) v **povinnosti podrobit se** vhodnému programu pro zvládání agrese nebo násilného chování
- lze uložit **fyzické osobě**, stanoví-li tak zákon
 - musí existovat **přímá souvislost** mezi spáchaným přestupkem a omezujícím opatřením, které má být uloženo
 - musí být **přiměřené** povaze a závažnosti spáchaného přestupku a osobním poměrům pachatele
 - lze je uložit **pouze spolu** se správním trestem, a to nejdéle **na dobu 1 roku** (*výjimka u mladistvých*)
 - lze uložit též mimo správní obvod správního orgánu, který je ukládá

Zabrání věci - § 53 ZOPř

Nebylo-li uloženo **propadnutí** věci, lze rozhodnout, že se taková věc **zabírá**, jestliže:

- **do 60 dnů** ode dne, kdy přestupek vyšel najevo, se nezjistí skutečnosti pro zahájení řízení o přestupku proti určité osobě
- **náleží** pachateli, proti němuž **nelze** vést řízení o přestupku nebo jemuž za přestupek **nelze** uložit správní trest
- **náleží** pachateli, u něhož bylo od uložení správního trestu za přestupek **upuštěno** nebo **podmíněně upuštěno**
- **nenáleží** pachateli nebo mu **nenáleží zcela**
- vlastník věci **není znám**

a jestliže to vyžaduje bezpečnost osob nebo majetku anebo jiný obdobný obecný zájem.

- bez splnění předchozích podmínek **lze rozhodnout** o zabrání věci pouze v případě, že je výnosem přestupku, byť nikoli bezprostředním (*např. jedy, drogy, zbraně, výbušniny*)
- vlastníkem zabrané věci se stává **stát**
- **nelze** rozhodnout, uplynulo-li od jednání majícího znaky přestupku **5 let**

Zabrání náhradní hodnoty - § 54 ZOPř

- jestliže ten, komu náleží věc, která by mohla být zabráná, ji **před** zabráním **zničí, poškodí, zcizí, zatají, učiní** neupotřebitelnou nebo **zůžtkuje**, nebo jestliže jinak zabrání takové věci **zmaří**, může mu být uloženo **zabrání náhradní hodnoty** až do výše, která odpovídá hodnotě takové věci
- vlastníkem zabrané náhradní hodnoty se stává **stát**

15. Jak zákon o odpovědnosti za přešupek a řízení o nich upravuje projednávání přešupků mladistvých. Jaké správni tresty lze mladistvému uložít?

Mladistvý - § 55 ZOPř

Mladistvým je ten, kdo v době spáchání přešupku dovršil **15. rok** a nepřekročil **18. rok** svého věku.

Ukládání správniho trestu mladistvému - § 56 ZOPř

- při ukládání správniho trestu mladistvému **se přihlíží**
 - k jeho osobnosti včetně jeho věku a rozumové a mravní vyspělosti
 - k jeho osobním poměrům tak, aby jeho další vývoj byl co nejméně ohrožen

Pokuta - § 57 ZOPř

- horní hranice sazby pokuty se u mladistvého **snižuje na polovinu**
- **nesmí** však přesahovat částku **5.000 Kč**
- to neplatí, je-li mladistvý **podnikající** fyzickou osobou
- **příkazem na místě** lze mladistvému uložít pokutu do **2.500 Kč** – (viz § 91/1 ZOPř)

Zákaz činnosti - § 58 ZOPř

- zákaz činnosti **nelze** mladistvému uložít, jestliže by výkon tohoto správniho trestu **bránil** přípravě na jeho povolání
- zákaz činnosti lze mladistvému uložít nejdéle na dobu **1 roku**

Upuštění od uložení správniho trestu - § 59 ZOPř

- od uložení správniho trestu mladistvému **lze** též upustit, jestliže vzhledem k povaze spáchaného přešupku a k dosavadnímu způsobu života mladistvého **lze** důvodně **očekávat**, že **uložení omezujícího opatření zajistí jeho nápravu** lépe než správni trest – *u mladistvých je ve vztahu k osobě starší 18 let tato úprava odlišná (viz otázka H 14)*

16. Uveďte příklady protiprávních jednání, kterými lze spáchat přestupky proti pořádku ve státní správě vyskytující se na více úsecích státní správy podle § 2 zákona o některých přestupcích. Popište postup strážníka při jejich zjištění.

§ 2 / 1

Fyzická, právnická nebo podnikající fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že

- neoprávněně **zhotoví** reprodukci ceniny nebo neoprávněně **zhotoví** anebo **uvede** do oběhu předmět, který by mohl být zaměněn s ceninou, nebo si takový předmět neoprávněně **nechá zhotovit** anebo jej neoprávněně **užije**

§ 2 / 2

Fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že **úmyslně**

- **uvede** nesprávný nebo neúplný údaj správnímu orgánu anebo mu požadovaný údaj **zatají** nebo **uvede** nesprávný anebo neúplný údaj v čestném prohlášení u správního orgánu
- **uvede** nesprávný nebo neúplný údaj správnímu orgánu anebo mu požadovaný údaj **zatají** za účelem získání neoprávněné výhody
- **zničí, poškodí** nebo neoprávněně **odstraní** anebo **poruší** úřední uzávěru nebo úřední značku
- **zničí, poškodí** nebo neoprávněně **odstraní** veřejnou vyhlášku anebo pozmění její obsah
- **podá** nepravdivou nebo neúplnou svědeckou výpověď ve správním řízení
- jako osoba podávající před správním orgánem vysvětlení o přestupku spáchaném jiným **uvede nepravdu** o okolnosti, která má podstatný význam pro rozhodnutí, nebo takovou okolnost **zamlčí**
- neoprávněně **vystupuje** jako úřední osoba
- **nedodrží** omezující opatření uložené v řízení o přestupku

§ 2 / 3

Právnická nebo podnikající fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že

- **uvede** nesprávný nebo neúplný údaj správnímu orgánu anebo mu požadovaný údaj **zatají** nebo **uvede** nesprávný anebo neúplný údaj v čestném prohlášení u správního orgánu
- **uvede** nesprávný nebo neúplný údaj správnímu orgánu anebo mu požadovaný údaj **zatají** za účelem získání neoprávněné výhody
- **zničí, poškodí** nebo neoprávněně **odstraní** anebo **poruší** úřední uzávěru nebo úřední značku
- **zničí, poškodí** nebo neoprávněně **odstraní** veřejnou vyhlášku anebo **pozmění** její obsah
- **podá** nepravdivou nebo neúplnou svědeckou výpověď ve správním řízení
- jako osoba podávající před správním orgánem vysvětlení o přestupku spáchaném jiným **uvede nepravdu** o okolnosti, která má podstatný význam pro rozhodnutí, nebo takovou okolnost **zamlčí**

V případě, že má strážník podezření, že byly spáchány výše uvedené přestupky, má povinnost je oznámit příslušnému správnímu orgánu. Postupuje v souladu s § 10 odst. 2, 3 ZOP.

17. Které přestupky podle zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích (zákon o silničním provozu) je strážník oprávněn projednat uložením správního trestu příkazem na místě. Jak postupuje po odhalení výše uvedených přestupků, které neprojedná příkazem na místě.

§ 124 zákona č. 361/2000 Sb., o silničním provozu

Příkazem na místě může obecní policie projednat přestupky kdy řidič:

- **poruší** místní nebo přechodnou úpravu provozu na pozemních komunikacích
- nedovoleně **zastaví** nebo **stojí** s vozidlem na pozemní komunikaci
- poruší pravidla pro:
 - chůzi
 - jízdu na jízdním kole
 - jízdu nemotorových vozidel
 - jízdu na zvířatech
 - vedení a hnaní zvířat
 - pravidla pro užívání osobního přepravníku
- **překročí** nejvyšší dovolenou rychlost v obci o méně než 20 km/h nebo mimo obec o méně než 30 km/h
- při jízdě **drží** v ruce nebo jiným způsobem telefonní přístroj nebo jiné hovorové nebo záznamové zařízení
- **překročí** nejvyšší dovolenou rychlost v obci o 20 km/h a více nebo mimo obec o 30 km/h a více (*recidiva v průběhu 12 měsíců = zákaz činnosti*)
- v rozporu s § 4 písm. b) a c) **nezastaví** vozidlo na signál, který jí přikazuje zastavit vozidlo nebo na pokyn „Stůj“ daný při řízení nebo usměrňování provozu na pozemních komunikacích anebo při dohledu na bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích osobou k tomu oprávněnou (*recidiva v průběhu 12 měsíců = zákaz činnosti*)
- v rozporu s § 5 odst. 2 písm. f) **neumožní** chodci na přechodu pro chodce nerušené a bezpečné přejetí vozovky nebo nezastaví vozidlo před přechodem pro chodce v případech, kdy je povinen tak učinit, nebo **ohrozí** chodce přecházejícího pozemní komunikaci, na kterou odbočuje, nebo v rozporu s § 5 odst. 2 písm. g) **ohrozí** chodce při odbočování na místo ležící mimo pozemní komunikaci, při vjíždění na pozemní komunikaci nebo při otáčení a couvání (*recidiva v průběhu 12 měsíců = zákaz činnosti*)
- nedá přednost v jízdě v případech, ve kterých je povinen dát přednost v jízdě (*recidiva v průběhu 12 měsíců = zákaz činnosti*)
- v rozporu s § 29 odst. 1 **vjíždí** na železniční přejezd v případech, kdy je to zakázáno (*zákaz činnosti*)
- **neoprávněně stojí** s vozidlem na parkovišti vyhrazeném pro vozidlo označené parkovacím průkazem pro osoby se zdravotním postižením nebo v rozporu s § 67 odst. 4 **neoprávněně použije** parkovací průkaz pro osoby se zdravotním postižením při stání nebo při jízdě

V případě, že má strážník podezření, že byl spáchán přestupek, který není oprávněn vyřešit příkazem na místě, má povinnost jej oznámit příslušnému správnímu orgánu.

Postupuje v souladu s § 10 odst. 2, 3 ZOP. Zároveň postupuje v souladu s ustanovením § 118a zákona č. 361/2000 Sb., o silničním provozu, a to zejména v případě zjištění alkoholu u řidiče motorového vozidla.

18. Které přestupky podle zákona o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek je strážník oprávněn projednat uložením správního trestu příkazem na místě.

§ 35 / 1 zákona č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek (dále jen TabZ)

Fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že

- v rozporu s § 3 odst. 1, 2 nebo 3 nebo § 11 odst. 1, 2, 3 nebo 4 **prodá** tabákový výrobek, kuřáckou pomůcku, bylinný výrobek určený ke kouření, elektronickou cigaretu nebo alkoholický nápoj
(**POZOR!!! Nevztahuje se na prodej alkoholických nápojů, tabákových výrobků, atd. osobám mladším 18 let**)
- **kouří** na místě, na němž je kouření zakázáno podle § 8 odst. 1
- **kouří** na místě, na němž je kouření zakázáno obecně závaznou vyhláškou obce podle § 17 odst. 1
- **používá** elektronickou cigaretu na místě, na němž je její používání podle § 8 odst. 2 zakázáno
- **neoznámí** správci spotřební daně příležitostný prodej lihovin podle § 14
- v rozporu s § 11 odst. 6 **prodá** nebo **podá** alkoholický nápoj osobě, o níž lze důvodně předpokládat, že alkoholický nápoj vzápětí požije a následně bude **vykonávat činnost**, při níž by vzhledem k předchozímu požití alkoholického nápoje mohla ohrozit zdraví lidí nebo poškodit majetek
- v rozporu s § 11 odst. 7 **prodá** alkoholický nápoj **osobě** zjevně **ovlivněné** alkoholem nebo jinou návykovou látkou
- ve stavu zjevně **pod vlivem** alkoholu nebo jiné návykové látky, v němž **ohrožuje** sebe nebo jinou osobu, majetek nebo veřejný pořádek, **vstoupí na místo**, na které je podle § 18 odst. 1 osobám v tomto stavu vstupovat zakázáno, nebo se na takovém místě **zdržuje**
- v rozporu s § 19
 1. **požije** alkoholický nápoj nebo užije jinou návykovou látku, ačkoliv ví, že **bude vykonávat činnost**, při níž by mohla ohrozit život nebo zdraví svoje nebo jiné osoby nebo poškodit majetek
 2. **po požití** alkoholického nápoje nebo po užití jiné návykové látky **vykonává činnost**, při níž by mohla ohrozit život nebo zdraví svoje nebo jiné osoby nebo poškodit majetek
- v rozporu s § 20 se **odmítne podrobit** orientačnímu vyšetření nebo odbornému lékařskému vyšetření, k nimž byla vyzvána podle § 21

Přestupky dle § 35 TabZ se zapisují do Evidence přestupků vedené Rejstříkem trestů.

Příkazem na místě je oprávněn výše uvedené přestupky projednat **strážník obecní policie**. Před uložením pokuty příkazem na místě, je strážník **povinen** opatřit si **opis** z Evidence přestupků.

Viz také otázka K 3.

19. Jakým protiprávním jednáním lze spáchat přestupky podle zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon). Popište postup strážníka při jejich zjištění.

§ 182a zákona č. 561/2004 Sb., školský zákon

Fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že

- jako zákonný zástupce
 - **nepřihlásí dítě** k zápisu k povinné školní docházce
 - **nepřihlásí dítě** k povinnému předškolnímu vzdělávání
 - **zanedbává péči** o povinnou školní docházku žáka nebo o povinné předškolní vzdělávání dítěte
- jako **osoba**, která přišla do styku s informacemi veřejně nepřístupnými, **poruší povinnost mlčenlivosti** o informacích veřejně nepřístupných podle § 80b / 4
- jako **osoba** odpovědná za přijetí nebo splnění opatření k odstranění nedostatků zjištěných při inspekční činnosti podle § 174 / 2 b), c) a d) ve lhůtě stanovené Českou školní inspekcí tato **opatření nepřijme nebo je nesplní**

V případě, že má strážník podezření, že byly spáchány výše uvedené přestupky, má povinnost je oznámit příslušnému správnímu orgánu. Postupuje v souladu s § 10 odst. 2, 3 ZOP.

20. Jakým protiprávním jednáním lze spáchat ostatní přestupky proti pořádku ve státní správě a přestupky proti pořádku v územní samosprávě podle § 4 zákona o některých přestupcích. Popište postup strážníka při jejich zjištění.

Zákon č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích (dále jen ZoNP)

Přestupky proti pořádku ve státní správě a přestupky proti pořádku v územní samosprávě

§ 4 / 1

Fyzická, právnická nebo podnikající fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že poruší povinnost stanovenou v **nařízení obce nebo kraje.**

§ 4 / 2

Fyzická, právnická nebo podnikající fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že poruší povinnost stanovenou v **obecně závazné vyhlášce obce nebo kraje.**

§ 4 / 4

Dopustí-li se přestupku podle odstavce 1 nebo 2 fyzická osoba, **lze** jí uložit **omezující opatření**.

Příkazem na místě je oprávněn přestupek podle § 4 / 2 ZoNP projednat **strážník obecní policie**.

V případě, že má strážník podezření, že byl spáchán přestupek podle § 4 / 1 ZoNP, má povinnost jej oznámit příslušnému správnímu orgánu. Postupuje v souladu s § 10 odst. 2, 3 ZOP.

21. Jakým protiprávním jednáním lze spáchat přestupky proti veřejnému pořádku podle § 5 zákona o některých přestupcích. Popište postup strážníka při jejich zjištění.

Zákon č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích (dále jen ZoNP)

Přestupky proti veřejnému pořádku

§ 5 / 1

Fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že

- a) **neuposlechne** výzvy úřední osoby při výkonu její pravomoci
- b) **zneváží** postavení úřední osoby při výkonu její pravomoci
- c) **maří** vykázaní ze společného obydlí provedené podle zákona o Policii České republiky nebo rozhodnutí soudu o předběžném opatření ve věci ochrany proti domácímu násilí podle zákona o zvláštních řízeních soudních
- d) **poruší** noční klid
- e) **vzbudí** veřejné pohoršení
- f) **znečistí** veřejné prostranství, veřejně přístupný objekt nebo veřejně prospěšné zařízení anebo zanedbá povinnost úklidu veřejného prostranství
- g) **poškodí** nebo neoprávněně **zabere** veřejné prostranství, veřejně přístupný objekt nebo veřejně prospěšné zařízení, jde-li o případy, které nelze postihnout podle jiných zákonů
- h) úmyslně **zničí, poškodí, znečistí** nebo neoprávněně **odstraní, zamění, pozmění, zakryje** nebo **přemístí** turistickou značku nebo jiné orientační označení – *neviduje se v Evidenci přestupků*
- i) **poruší** podmínky uložené na ochranu veřejného pořádku při konání sportovních, kulturních, pietních a jiných společenských akcí anebo v místech určených k rekreaci, turistice nebo pohřbívání
- j) cestou na organizované sportovní utkání, v místě takového utkání nebo cestou zpět z takového utkání **má obličej zakrytý** způsobem ztěžujícím nebo znemožňujícím její identifikaci

§ 5 / 2

Právníká nebo podnikající fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že

- a) **poruší** noční klid
- b) **znečistí** veřejné prostranství, veřejně přístupný objekt nebo veřejně prospěšné zařízení anebo zanedbá povinnost úklidu veřejného prostranství
- c) **poškodí** nebo neoprávněně **zabere** veřejné prostranství, veřejně přístupný objekt nebo veřejně prospěšné zařízení, jde-li o případy, které nelze postihnout podle jiných zákonů
- d) **zničí, poškodí, znečistí** nebo neoprávněně **odstraní, zamění, pozmění, zakryje** nebo **přemístí** turistickou značku nebo jiné orientační označení - *neviduje se v Evidenci přestupků*
- e) **poruší** podmínky uložené na ochranu veřejného pořádku při konání sportovních, kulturních, pietních a jiných společenských akcí anebo v místech určených k rekreaci, turistice nebo pohřbívání

Za přestupek podle odstavce 1 **lze** uložit **omezující opatření**.

Příkazem na místě je oprávněn přestupky proti veřejnému pořádku projednat **strážník obecní policie**.
Přestupky proti veřejnému pořádku se **zapisují** do Evidence přestupků vedené Rejstříkem trestů.

H. PŘESTUPKY

zkušební otázky z ústní části

Strážník obecní policie si před vydáním příkazu opatří **opis z Evidence přestupků** týkající se obviněného nebo podezřelého z přestupku.

22. Jakým protiprávním jednáním a kdo může spáchat přestupky podle § 66d zákona o obcích. Popište postup strážníka při jejich zjištění.

Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích

§ 66d / 1

Fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že

- úmyslně **poškodí**, **odstraní** nebo **zakryje** tabulku s označením ulice nebo jiného veřejného prostranství
- **neudrží** čistotu a pořádek na pozemku, který užívá nebo vlastní, a tím **naruší** vzhled obce
- **naruší** životní prostředí v obci nebo **odloží** věc mimo vyhrazené místo

§ 66d / 2

Právníká nebo **podnikající fyzická** osoba se dopustí přestupku tím, že

- **poškodí**, **odstraní** nebo **zakryje** tabulku s označením ulice nebo jiného veřejného prostranství
- **neudrží** čistotu a pořádek na pozemku, který užívá nebo vlastní, a tím **naruší** vzhled obce
- **naruší** životní prostředí v obci nebo **odloží** věc mimo vyhrazené místo

§ 66d / 3

Fyzická, právníká nebo **podnikající fyzická** osoba se jako vlastník nemovitosti dopustí přestupku tím, že

- **neoznačí** budovu **čísl**y stanovenými obecním úřadem nebo je **neudrží** v řádném stavu
- **odmítne** strpět bezúplatné připevnění tabulky s označením ulice nebo jiného veřejného prostranství na své nemovitosti nebo v blízkosti tabulky s označením umístí jiný nápis

Příkazem na místě je oprávněn přestupky projednat **strážník obecní policie**.

23. Jakým protiprávním jednáním lze spáchat přestupky proti občanskému soužití podle § 7 zákona o některých přestupcích. Popište postup strážníka při jejich zjištění.

Přestupky proti občanskému soužití

§ 7 / 1

Fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že

- a) jinému **ublíží na cti** tím, že ho **zesměšní** nebo ho jiným způsobem hrubě **urazí**
- b) jinému **ublíží na zdraví**
- c) úmyslně **naruší** občanské soužití tak, že
 - 1. jinému **vyhrožuje** újmou na zdraví
 - 2. jiného nepravdivě **obviní** z přestupku
 - 3. se vůči jinému **dopustí** schválnosti
 - 4. se vůči jinému **dopustí** jiného hrubého jednání

§ 7 / 2

Právníká osoba se dopustí přestupku tím, že

- a) jinému **ublíží na cti** tím, že ho zesměšní nebo ho jiným způsobem hrubě urazí,
- b) **naruší** občanské soužití tak, že
 - 1. jiného nepravdivě **obviní** z přestupku
 - 2. se vůči jinému **dopustí** schválnosti
 - 3. se vůči jinému **dopustí** jiného hrubého jednání

§ 7 / 3

Fyzická, právníká nebo podnikající fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že

- a) **omezuje** nebo **znemožňuje** příslušníku národnostní menšiny výkon práv příslušníků národnostních menšin
- b) **způsobí** jinému újmu pro jeho příslušnost k národnostní menšině nebo pro jeho etnický původ, pro jeho rasu, barvu pleti, pohlaví, sexuální orientaci, jazyk, víru nebo náboženství, věk, zdravotní postižení, pro jeho politické nebo jiné smýšlení, členství nebo činnost v politických stranách nebo politických hnutích, odborových organizacích nebo jiných sdruženích, pro jeho sociální původ, majetek, rod, zdravotní stav anebo pro jeho rodinný stav

§ 7 / 6

Za přestupek podle odstavce 1 a 3 (*u fyzické osoby*) lze uložit **omezující opatření**.

§ 7 / 7

Řízení o přestupku podle odstavce 1 písm. b) nebo c) anebo odstavce 2 písm. b) (*např. ublížení na zdraví, narušení občanského soužití*) spáchaném **mezi osobami blízkými** anebo o přestupku podle odstavce 1 písm. a) nebo odstavce 2 písm. a) (*urážka na cti*) **lze zahájit** a v již zahájeném řízení pokračovat pouze **se souhlasem** osoby přímo postižené spácháním přestupku – viz otázka **H 28**.

Příkazem na místě je oprávněn přestupky projednat **strážník obecní policie**. *Příkazem na místě nelze projednat přestupky, které lze zahájit jen se souhlasem osoby přímo postižené spácháním přestupku.*

H. PŘESTUPKY

zkušební otázky z ústní části

Přestupky proti občanskému soužití se **zapisují** do Evidence přestupků vedené Rejstříkem trestů.

Strážník obecní policie si před vydáním příkazu opatří **opis z Evidence přestupků** týkající se obviněného nebo podezřelého z přestupku.

24. Jakým protiprávním jednáním lze spáchat přestupky proti majetku podle § 8 zákona o některých přestupcích. Popište postup strážníka při jejich zjištění.

Přestupky proti majetku

§ 8 / 1

Fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že **úmyslně**

- a) **způsobí** škodu na cizím majetku
 - 1. krádeží
 - 2. zpronevěrou
 - 3. podvodem
 - 4. zničením nebo poškozením věci z takového majetku

pokus tohoto přestupku **je trestný**
tohoto přestupku se dopustí též **organizátor, návodce** nebo **pomocník**

- b) neoprávněně **užívá** cizí majetek
- c) **přisvojí** si cizí věc nálezem nebo jinak bez přivolení oprávněné osoby
- d) **ukryje, užívá** nebo na sebe anebo na jiného **převéde** věc, která byla získána přestupkem spáchaným jinou osobou, nebo to, co za takovou věc bylo opatřeno

§ 8 / 2

Právnícká nebo **podnikající fyzická** osoba se dopustí přestupku tím, že

- a) **způsobí** škodu na cizím majetku
 - 1. krádeží
 - 2. zpronevěrou
 - 3. podvodem
 - 4. zničením nebo poškozením věci z takového majetku

pokus tohoto přestupku **je trestný**

- b) neoprávněně **užívá** cizí majetek
- c) **přisvojí** si cizí věc nálezem nebo jinak bez přivolení oprávněné osoby
- d) **ukryje, užívá** nebo na sebe anebo na jiného **převéde** věc, která byla získána přestupkem spáchaným jinou osobou, nebo to, co za takovou věc bylo opatřeno

§ 8 / 6

Za přestupek **fyzické** osoby lze uložit **omezující opatření**.

§ 8 / 7

Řízení o přestupku fyzické osoby spáchaném mezi osobami blízkými **lze zahájit** a v již zahájeném řízení pokračovat pouze **se souhlasem** osoby přímo postižené spácháním přestupku – viz otázka **H 28**.

Příkazem na místě je oprávněn přestupky projednat **strážník obecní policie**. *Příkazem na místě nelze projednat přestupky, které lze zahájit jen se souhlasem osoby přímo postižené spácháním přestupku.*

H. PŘESTUPKY

zkušební otázky z ústní části

Přestupky proti majetku se **zapisují** do Evidence přestupků vedené Rejstříkem trestů.

Strážník obecní policie si před vydáním příkazu opatří **opis z Evidence přestupků** týkající se obviněného nebo podezřelého z přestupku.

25. Kdo je věcně příslušný k projednávání přestupků podle zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich.

Věcná příslušnost - § 60 ZOPř

- nestanoví-li zákon jinak, je správním orgánem příslušným k řízení obecní úřad obce s rozšířenou působností.
- obecní úřad je příslušný k řízení o přestupcích
 - proti pořádku v územní samosprávě (§ 4/2 ZoNP)
 - proti veřejnému pořádku (§ 5 ZoNP)
 - proti občanskému soužití (§ 7 ZoNP)
 - proti majetku (§ 8 ZoNP)

Komise pro projednávání přestupků - § 61 ZOPř

- **starosta** může zřizovat jako **zvláštní** orgány obce komise pro projednávání přestupků
- komise může **projednávat**
 - přestupky proti pořádku ve státní správě
 - přestupky proti pořádku v územní samosprávě
 - přestupky proti veřejnému pořádku
 - přestupky proti občanskému soužití
 - přestupky proti majetku
 - přestupky, o kterých to stanoví jiný zákon
- při zřízení komise starosta **určí**, které přestupky komise **projednává namísto** obecního úřadu
- starosta **jmenuje a odvolává** předsedu komise a další její členy
- předseda komise musí splňovat požadavky podle § 111 ZOPř
- komise má **lichý** počet členů

26. Co víte o oznamování přestupku orgánem policie ve zvláštních případech podle § 74 a o součinnosti podle § 75 zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. Jaké postavení má v této oblasti strážník.

Oznamování přestupku orgánem policie ve zvláštních případech - § 74 ZOPř

- **orgán policie** (policie a Vojenská policie) učiní nezbytná **šetření** ke zjištění osoby podezřelé ze spáchání přestupku a k **zajištění** důkazních prostředků nezbytných pro pozdější dokazování před správním orgánem, nasvědčují-li okolnosti tomu, že byl spáchán přestupek, např.
 - proti veřejnému pořádku
 - proti občanskému soužití, v jehož důsledku došlo k ublížení na zdraví z nedbalosti
 - proti majetku
 - podle zákona o silničním provozu
 - proti pořádku ve státní správě v působnosti Policie České republiky nebo Vojenské policie
- o zjištěných skutečnostech **sepíše** orgán policie **úřední záznam**, který přiloží k oznámení
- **orgán policie** učiní oznámení příslušnému správnímu orgánu nejpozději **do 30 dnů** ode dne, kdy se o přestupku dozví
- **orgán policie**
 - věc **předá** příslušnému orgánu, jde-li o jednání, které má znaky přestupku, nebo nasvědčují-li zjištěné skutečnosti, že jde o trestný čin, nebo
 - věc **odloží**, není-li dáno podezření z přestupku nebo nelze-li přestupek projednat, anebo nezjistí-li do 30 dnů ode dne, kdy se o přestupku dozvěděl, skutečnosti odůvodňující podezření, že jej spáchala určitá osoba
- **orgán policie** na požádání **vyrozumí** do 30 dnů oznamovatele přestupku o provedených opatřeních

Součinnost - § 75 ZOPř

- **orgán policie** nebo **jiný správní orgán provede** bez zbytečného odkladu na žádost příslušného správního orgánu **úkony** potřebné k **prověřování** oznámení o přestupku, k **projednání** přestupku a k **výkonu rozhodnutí**
- pokud orgán policie nebo jiný správní orgán **není** k provedení požadovaných úkonů **příslušný**, **neprovede** je a **vyrozumí** o tom příslušný správní orgán

Postavení strážníka - § 10 odst. 2, 3 ZOP

Strážník je **povinen** oznámit příslušnému správnímu orgánu podezření, že byl spáchán přestupek, jehož projednání patří do působnosti tohoto orgánu.

Oznámení musí být doloženo **důvody nebo důkazy**, o něž se podezření opírá.

27. Kdy a jak je řízení o přestupku podle zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich zahájeno z moci úřední a se souhlasem osoby přímo postižené spácháním přestupku.

Zahájení řízení z moci úřední - § 78 ZOPř

- správní orgán zahájí řízení o každém přestupku, který zjistí, a postupuje v řízení **z moci úřední**
- řízení je **zahájeno doručením oznámení** o zahájení řízení podezřelému z přestupku nebo ústním vyhlášením takového oznámení
- **společné řízení** je zahájeno **doručením** oznámení zahájení řízení **všem** podezřelým z přestupku
- oznámení o zahájení řízení o přestupku obsahuje:
 - popis skutku, o kterém má být v řízení rozhodováno
 - předběžnou právní kvalifikaci

Zahájení řízení se souhlasem osoby přímo postižené spácháním přestupku - § 79 ZOPř

- řízení o přestupku, o kterém tak stanoví jiný zákon, lze zahájit a v již zahájeném řízení pokračovat pouze **se souhlasem osoby přímo postižené spácháním přestupku**
- je-li osob přímo postižených spácháním přestupku **více**, postačí **souhlas** pouze **jedné** z nich
- správní orgán **poučí** osobu přímo postiženou spácháním přestupku, je-li mu známa
- osobě určí lhůtu k podání souhlasu
- **lhůta** nesmí být kratší než **30 dnů**
- osoba přímo postižená spácháním přestupku může **vzít souhlas** kdykoliv **zpět**, a to až do doby vydání rozhodnutí o odvolání
- osoba přímo postižená spácháním přestupku **nemůže dát souhlas**, jestliže
 - jej **nedala** ve stanovené lhůtě
 - již daný souhlas **vzala zpět**
- u osoby **mladší 18 let** nebo byl-li přestupek důvodem **vykázání** ze společného obydlí, **zahájí** správní orgán řízení nebo v již zahájeném řízení **pokračuje bez souhlasu** osoby přímo postižené spácháním přestupku

*Dále viz otázka **H 28**.*

28. Které přestupky podle zákona o některých přestupcích lze projednat se souhlasem osoby přímo postižené spácháním přestupku.

Zákon č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích

Přestupky projednávané se souhlasem osoby přímo postižené spácháním přestupku:

- **vždy se souhlasem**

Přestupky proti občanskému soužití

§ 7 / 1 a) – fyzická osoba... jinému ublíží na cti tím, že ho zesměšní ...

§ 7 / 2 a) – právnická osoba... jinému ublíží na cti tím, že ho zesměšní ...

Při projednávání přestupku urážky na cti se správní orgán pokusí obviněného a osobu, již bylo ublíženo na cti, **usmířit**. Dojde-li k usmíření, správní orgán řízení usnesením zastaví.

- **mezi osobami blízkými**

Přestupky proti občanskému soužití

§ 7 / 1 b) – fyzická osoba... jinému ublíží na zdraví

§ 7 / 1 c) – fyzická osoba... úmyslně naruší občanské soužití tak, že jinému vyhrožuje újmou na zdraví...

§ 7 / 2 b) – právnická osoba ... naruší občanské soužití tak, že jiného nepravdivě obviní z přestupku...

Přestupky proti majetku

§ 8 / 1 – fyzická osoba... způsobí škodu ... krádeží, zpronevěrou...

§ 8 / 3 – přestupku podle odstavce 1 písm. a) (*krádež, zpronevěra, ...*) se dopustí těž organizátor, návodce a pomocník

Přestupek, který lze rovněž projednat jen se souhlasem osoby přímo postižené:

Zákon č. 361/2000 Sb., o silničním provozu

§ 125c / 10

- řízení o přestupku podle § 125c / 1 písm. h) spáchaném **mezi osobami blízkými** lze zahájit a v již zahájeném řízení pokračovat pouze **se souhlasem** osoby přímo postižené spácháním přestupku

§ 125c / 1 h) – fyzická osoba se dopustí přestupku... způsobí dopravní nehodu, při které je jinému ublíženo na zdraví

29. Kdo je účastníkem řízení o přestupku podle zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich.

Účastníci řízení - § 68 ZOPř

- obviněný
- poškozený
- vlastník věci, která může být nebo byla zabrána

Obviněný - § 69 ZOPř

- **podezřelý** z přestupku se stává **obviněným**, jakmile vůči němu správní orgán učiní **první úkon** v řízení
- dokud **není** pravomocným rozhodnutím o přestupku vyslovena vina obviněného, hledí se na něj jako na **nevinného**
- v pochybnostech správní orgán rozhodne **ve prospěch obviněného**

Poškozený - § 70 ZOPř

- je účastníkem řízení v části řízení, která se týká jím uplatněného nároku na náhradu **škody** nebo nároku na vydání bezdůvodného **obohacení**

Správní orgán bezodkladně vyrozumí poškozeného

- o možnosti uplatnit **nárok** na náhradu škody nebo uplatnit **nárok** na vydání bezdůvodného obohacení
- o nařízeném ústním jednání osobu, které byla spácháním přestupku způsobena škoda nebo na jejíž úkor se obviněný spácháním přestupku obohatil, pokud je mu tato osoba známa
- tuto osobu **poučí**, že nárok na náhradu škody nebo na vydání bezdůvodného obohacení může uplatnit nejpozději při prvním ústním jednání nebo v jiné lhůtě, kterou jí určí
- **osoba**, které byla spácháním přestupku způsobena škoda nebo na jejíž úkor se obviněný spácháním přestupku bezdůvodně obohatil, **se stává poškozeným** uplatněním nároku na náhradu škody nebo nároku na vydání bezdůvodného obohacení

Vlastník věci

- účastníkem řízení je vlastník věci v té části řízení, která se týká zabránění věci nebo náhradní hodnoty

30. Co víte o ukládání pokuty příkazem na místě podle zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. Jaké zákonné podmínky musí být splněny, aby strážník mohl přestupek projednat uložením pokuty příkazem na místě?

§ 91 ZOPř

Ukládání pokuty příkazem na místě

Správní orgán (*a také strážník obecní policie*) **může** příkazem na místě uložit

- **pouze pokutu nejvýše 10.000 Kč**
- mladistvému lze uložit pokutu **nejvýše 2.500 Kč**
(to neplatí, je-li mladistvý podnikající fyzickou osobou)

Podmínky pro uložení pokuty příkazem na místě:

Správní orgán může uložit pouze pokutu, pokud **nestačí DOMLUVA** a **obviněný** nebo **osoba jednající za obviněného**, který je právnickou nebo podnikající fyzickou osobou, **souhlasí**:

- se zjištěným stavem věci
- s právní kvalifikací skutku
- s uložením pokuty a její výší
- s vydáním příkazového bloku

*Dále viz otázka **H 31**.*

31. Uveďte, které přestupky je podle zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich obecní policie oprávněna projednat uložením správního trestu příkazem na místě.

§ 91 / 2 písm. e) ZOPř

Pokutu příkazem na místě může kromě příslušného správního orgánu uložit **strážník obecní policie** za přestupek:

- jehož projednání je **v působnosti obce** – např. **§ 60 / 2 ZOPř**

Obecní úřad je příslušný k řízení o přestupcích

- *proti pořádku v územní samosprávě (§ 4 / 2 ZoNP)*
 - *proti veřejnému pořádku (§ 5 ZoNP)*
 - *proti občanskému soužití (§ 7 ZoNP)*
 - *proti majetku (§ 8 ZoNP)*
- za přestupek **proti občanskému soužití**, pokud **nebyl** spáchán porušením zákona o silničním provozu
 - za přestupek proti pořádku ve státní správě spáchaný **neoprávněným stáním vozidla** na místní komunikaci nebo jejím úseku, které lze podle nařízení obce použít ke stání jen za cenu sjednanou v souladu s cenovými předpisy a při splnění podmínek stanovených tímto nařízením

32. Které přestupky je obecní policie oprávněna projednat uložením správního trestu příkazem na místě podle zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích?

Zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích

Jde o přestupky uvedené v § 42a odst. 1) písm. a), b), g), h), i), j), k)

Přestupku se **fyzická osoba** dopustí tím, že:

- **omezí** obecné užívání dálnice, silnice, místní komunikace nebo veřejně přístupné účelové komunikace nebo bez povolení nebo v rozporu s tímto povolením **neoprávněně zřídí** objížděku nebo neoznačí uzavírku nebo objížděku
- **užije** bez povolení „zvláštního užívání“ dálnici, silnici nebo místní komunikaci jiným než obvyklým způsobem nebo k jiným účelům, než pro které jsou určeny, anebo **nedodrží** podmínky stanovené v povolení zvláštního užívání (*např. přeprava zvláště těžkých nebo rozměrných nákladů, provádění stavebních prací, zřizování a provoz stánků, pořádání sportovních, kulturních, náboženských, zábavních a podobných akcí, jestliže by jimi mohla být ohrožena bezpečnost nebo plynulost silničního provozu, výjimečné užití místní komunikace a silnice samojízdnými pracovními stroji a přípojnými vozidly traktorů, které nemají schválenou technickou způsobilost*)
- **znečistí** nebo **poškodí** místní komunikaci, její součást nebo příslušenství (*DZ, zábradlí, dopravní ostrůvky, svodidla, veřejné osvětlení, semaforey, silniční vegetace*) nebo veřejně přístupnou účelovou komunikaci s vozovkou
- **poškodí** veřejně přístupnou účelovou komunikaci bez vozovky takovým způsobem, že znemožní její využívání
- na místní nebo veřejně přístupné účelové komunikaci **provádí činnost**, která je **zakázána**, např.:
 - *neoprávněně odstraňovat, zakrývat, přemísťovat, osazovat nebo pozměňovat dopravní značky a dopravní zařízení, anebo na těchto věcech cokoliv umísťovat*
 - *používat sněhové řetězy v úsecích, kde vozovka není dostatečně pokryta sněhovou nebo ledovou vrstvou*
 - *vypouštět vodu, splašky a jiné tekuté odpady*
 - *rozjíždět dočasné skládky údržbových hmot*
 - *otáčet zemědělské nebo lesní stroje a potahy při provádění polních nebo lesních prací*
 - *odstavovat vrak*
- bez průtahů **neodstraní** jí způsobené znečištění dálnice, silnice nebo místní komunikace, ani neprodleně místo takového znečištění alespoň provizorně **neoznačí** nebo neprodleně takovou závadu **neoznámí** vlastníku, popřípadě správci pozemní komunikace (*např. po dopravní nehodě*)

Příkazem na místě je oprávněn projednat výše uvedené přestupky fyzické osoby **strážník obecní policie**.

33. Které přestupky je obecní policie oprávněna projednat uložením správního trestu příkazem na místě podle zákona č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních a podle zákona č. 373/2011 Sb., o specifických zdravotních službách?

Zákon č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních

§ 135 m / 2

Fyzická, právnická nebo podnikající fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že **prodá** tabákové výrobky jinak než v uzavřeném **jednotkovém balení** s neporušenou tabákovou nálepkou.

§ 135 zi / 5

Obecní úřad obce s rozšířenou působností je příslušný k řízení o přestupku proti jednotkovému balení, kterého se dopustí **fyzická osoba**.

Příkazem na místě je oprávněn přestupek **fyzické osoby** projednat **strážník obecní policie**.

Zákon č. 373/2011 Sb., o specifických zdravotních službách

§ 92a / 1

Fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že v rozporu s § 89b odst. 1 **se nepodrobí** vyšetření, pobytu nebo nezbytné péči v **záchytné stanici**.

§ 92a / 3

Přestupek podle odstavce 1 projednává obec v přenesené působnosti.

Příkazem na místě je oprávněn přestupek projednat **strážník obecní policie**.

34. Které přestupky je obecní policie oprávněna projednat uložením správního trestu příkazem na místě podle zákona č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě?

Přestupky podle § 34e odst. 2 může projednat příkazem na místě strážník obecní policie.

Řidič taxislužby se dopustí přestupku tím, že:

- neodevzdá průkaz řidiče taxislužby dopravnímu úřadu do 7 dnů ode dne pozbytí jeho platnosti
- vykonává práci řidiče taxislužby vozidlem, které není zapsáno v evidenci vozidel taxislužby
- při poskytování přepravy vozidlem cestujícího nevydá cestujícímu doklad o přepravě, pokud o něj cestující požádal, nebo u sebe nemá průkaz řidiče taxislužby nebo doklad o oprávnění dopravce k podnikání ani jeho kopii
- při nabízení nebo poskytování přepravy, včetně činností s tím souvisejících, vozidlem taxislužby nemá ve vozidle umístěn průkaz řidiče taxislužby tak, aby byl z místa cestujícího viditelný a čitelný
- neobsluhuje řádně taxametr nebo nezajistí zaznamenání skutečného průběhu přepravy
- nepořídí ihned po ukončení přepravy jako výstup z tiskárny taxametru záznam o přepravě obsahující předepsané náležitosti
- nevydá na požádání cestujícímu doklad o přepravě pořízený jako výstup z tiskárny taxametru obsahující předepsané náležitosti
- v dokladu o přepravě uvede nepravdivé údaje
- užije vozidlo taxislužby označené svítilnou s nápisem TAXI nebo jiným způsobem zaměnitelným s tímto označením k nabízení nebo poskytování přepravy, včetně činností s tím souvisejících, nebo k jinému účelu než k provozování taxislužby

Příkazem na místě je oprávněn projednat výše uvedené přestupky **strážník obecní policie**.

Viz také otázka J 28.

35. Jakým protiprávním jednáním lze spáchat přestupky na úseku občanských průkazů podle zákona o občanských průkazech. Popište postup strážníka při jejich zjištění.

§ 16a zákona č. 328/1999 Sb., o občanských průkazech

Fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že

- **poruší** povinnost mít občanský průkaz (OP) podle § 2 odst. 3
(OP musí mít osoba, která dosáhla věku 15 let a má trvalý pobyt na území ČR, a také osoba, která má omezenou svéprávnost)
- **poruší** povinnost chránit občanský průkaz před ztrátou, odcizením, poškozením, zničením nebo zneužitím
- **nepožádá** o vydání nového občanského průkazu v případech uvedených v § 14 odst. 1 písm. d)
(do 15 dnů, např. kdy uplynula platnost OP, došlo ke změně rodinného stavu, trvalého bydliště)
- ani po opakované výzvě **nepřevzme** osobně občanský průkaz
- neprodleně **neohlásí** poškození, zničení, ztrátu, odcizení nebo zneužití občanského průkazu
- **poruší** zákaz provádět zápisy, změny nebo opravy v občanském průkazu, v potvrzení o občanském průkazu, v potvrzení o změně místa trvalého pobytu nebo v potvrzení o změně údajů zapisovaných do občanského průkazu
- ani po opakované výzvě **se nedostaví** k provedení úkonů souvisejících s vydáním občanského průkazu nebo tyto úkony neprovede
- v zákonem stanovené lhůtě **nesplní** povinnost provést výměnu svého občanského průkazu bez strojově čitelných údajů (§ 24 odst. 2)
- úmyslně **zničí, poškodí, odcizí nebo zneužije** občanský průkaz nebo potvrzení o občanském průkazu
- **požaduje nebo přijme** občanský průkaz jako zástavu nebo **odebere** občanský průkaz při vstupu do objektu nebo na pozemek
- **pořídí** kopii občanského průkazu a **neprokáže** souhlas občana podle § 15a odst. 2
(je zakázáno pořizovat jakýmkoliv prostředky kopie OP bez prokazatelného souhlasu občana, kterému byl OP vydán)
- **nepožádá** o vydání prvního občanského průkazu do 30 dnů ode dne, kdy dosáhla věku 15 let
- neoprávněně **požádá** o vydání občanského průkazu pro jinou osobu
- **prokazuje** údaje občanským průkazem, jehož ztrátu, odcizení nebo zničení ohlásil
- neoprávněně **pozmění, předá, zveřejní, zablokuje, zlikviduje** nebo jinak neoprávněně **zpracovává** strojově čitelné údaje vedené v občanském průkazu

H. PŘESTUPKY

zkušební otázky z ústní části

- neoprávněně **zapiše, předá, zveřejní, zablokuje, zlikviduje** nebo jinak neoprávněně **zpracovává** údaje vedené v kontaktním elektronickém čipu

V případě, že strážník zjistí, že byl spáchán přestupek podle § 16a zákona o občanských průkazech, oznámí jej v souladu s § 10 odst. 2, 3 ZOP příslušnému správní orgánu k projednání.

36. Jakým protiprávním jednáním lze spáchat přestupky na úseku cestovních dokladů podle zákona o cestovních dokladech. Popište postup strážníka při jejich zjištění.

§ 34a zákona č. 329/1999 Sb., o cestovních dokladech

Fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že

- **poruší** povinnost chránit cestovní doklad před ztrátou, odcizením, poškozením, zničením nebo zneužitím
- neoprávněně **provede** zápis, změnu nebo opravu v cestovním dokladu
- při opuštění území České republiky neoprávněně **překročí** státní hranice bez platného cestovního dokladu
- neprodleně **neohlásí** poškození, zničení, ztrátu, odcizení nebo zneužití cestovního dokladu
- **neodevzdá** neplatný cestovní doklad nebo cestovní doklad, který je zaplněn záznamy
- **neodevzdá** cestovní doklad v případě ohlášení jeho ztráty nebo odcizení, pokud jej poté nalezne nebo získá zpět jiným způsobem
- úmyslně **zničí, poškodí, odcizí nebo zneužije** cestovní doklad
- **požaduje nebo přijme** cestovní doklad jako zástavu nebo odebere cestovní doklad při vstupu do objektu nebo na pozemek
- **pořídí** kopii cestovního dokladu a neprokáže souhlas občana podle § 2 odst. 3
(je zakázáno pořizovat jakýmkoliv prostředky kopie cestovního dokladu bez souhlasu občana, kterému byl cestovní doklad vydán)

- neoprávněně **zpracovává** údaje zpracované v nosiči dat s biometrickými údaji

V případě, že strážník zjistí, že byl spáchán přestupek podle § 34a zákona o cestovních dokladech, oznámí jej v souladu s § 10 odst. 2, 3 ZOP příslušnému správní orgánu k projednání.